

GALENUS eo nititur principio, & fundamēto quo Aristoteles, & alij antiquiores sunt vti, somnum inquam & vigiliam in ea corporis parte fieri, à qua tanquam à fonte, & communi, primoq; sensorio sentiendi vis emergit, ac in vniuersum corpus mittitur. Assumit etiam illud principium, nempe eam partem esse originem omnium sensuum, à qua enascuntur nerui. In hoc verò ab Aristotele dissentit, quòd sentiendi facultatem, & neruos, à cerebro, & non à corde emanare velit, id quod validissimis rationibus probat, Aristotelis opinionem de origine neruorum & anatomie refellens, & suam confirmans, sensuumq; fontem probans multis rationibus esse cerebrum. Nam si pars illa est primum sensorium, à qua nascuntur nerui, profectò cerebrum esse illud conuincit. Deinde idem probat ex neruorum dissectionibus, & constrictionibus, in quibus partes quæ ad cerebrum vergunt, sensum retinent, & motum, quæ verò spectant ad cor, eos amittunt. Sumit etiam argumentum, quòd per soporosos affectus in quibus sensus afficitur, remedia quæ adhibentur capiti, prosunt, non autem quæ cordi admouentur, tanquã origo sensuum in cerebro sit, nõ aut in corde. Quod quidem argumentum, quum Portius nostri temporis philosophus eludere voluisset, suam prodidit inscitiam: nam podagram suam venæ sectione in cubito miscere dicebat, non propterea malum esse in illis partibus, quibus remedia adhibentur: at ille, vt multa alia, ignorabat duplex esse remediorum genus: quoddam, quod rouellendo, fluxionesq; sistendo, partibus longe distantibus succurrit: aliud verò quod malis medetur in parte affecta conceptis: quæ ob id localia auxilia dñr, de quibus Galenus agit. Iã dicat ille an cataplasmata quæ ad dolorẽ pedum faciunt, prosint si cubito applicentur. Habebat ille aliud, quod posset commodius opinionem Galeni refellere, quòd nempe refrigerantia auxilia, quæ cordi admouentur somnum etiam concilient. Atq; hæc sunt argumenta quibus vt solet Galenus aduersus Aristotelem, & probandum cerebrum esse omnium sensuum principium: sed ego alia afferre possum, fortè non minus valida: atq; illud in primis: quòd si non solum sensus, sed etiam motus, & omnium facultatum fons est cor, vt Arist. putat, & in eo somnus sit, cur ab humoribus genitis ex vaporibus, qui ascendunt à cibo, descenduntq; postea ad cor, potius sensu quam motu, aut pulsu priuatur animal? & quur motus tum voluntarius tum qui per pulsationes editur, seruetur in dormientibus, taciocinatio verò & memoria, & sensationes quiescunt. Quur enim non abolerentur ab eadem causa vniuersa actiones quæ in corde vt ille censet fiunt? aut saltem illæ, quæ vt sensus, in cætera membra à corde spargi dicuntur. Idem docent vulnera, & contusiones cerebri, quæ sensu, & motu protinus animal priuant, nihil interim corde patiente: quod pulsus arteriarum, & motus ipsius cordis liberi, saniq; ostendunt. Mirum autẽ esset in tam euidenti, & cõmuni malo, nihil pati cor euidenter, si illud harum facultatum est principium. Præterea in Apoplexia, comate, lethargo, atque aded etiam per contusiones cerebri, sopor hominem subito arripit: qui quum à cibo, & vapore, ab eo eleuato nequaquã fiat, ostendit sanè nihil esse ad cor delapsum, quod in sensibilitatis eius modi sit causa: sed quum per huiusmodi mala manifestè agnoscat cerebrum pati, illud quoque intelligitur, in cerebro sentiendi vim inesse. Idem docent excrementa quæ in soporosis affectibus emittuntur per nares, palatum, & alias capitis partes, quibus expurgatis vigilia restituitur tanquam illic sit sedes sensuum, quæ antea laborabat. Adde quod Aristoteles uidetur seipsum conuincere. Nam quum ait eos qui soporantur, & dormiunt, nec caput erigere, nec palpebras attollere posse, manifestè ostendit, non in corde, sed in cerebro sensus, & motus originem residere. postremò si omnes actiones in corde fiunt, aut certè illæ quæ cõmunes sunt, à corde deriuant, quur quemadmodum per iram, tristitiam, lætitiã, risum, percipimus cor constringi, dilatari, multifariam moueri, miroque modo affici, id nõ contingit ubi sensus, & motus in vniuerso corpore læduntur, aut quum somnus sit? Mirum enim est, in quibusdam affectionibus, iisdemq; leuioribus percipiatur cor plurimum affici, in alijs verò grauioribus nequaquã. Sed hoc mirum non est his, qui nouerunt illud affici, in illis passionibus, quæ in eo fiunt aut ab illo procedunt, in alijs verò, quæ aliunde originem ducunt, nihil huiusmodi fieri debere. Fit ergò ex Galeni opinione somnus in cerebro. Ac quum multæ reperiantur in capite, & in ipsa cerebro partes, nempe ventriculi, propriaque substantia cerebri, nerui, qui ab ea nascuntur, membranae quæ illud ambiunt, arteria, venæ, sitq; alia anterior, alia posterior, alia media, alia dextra alia sinistra cerebri pars, videndũ est ex Galeni opinione, an in vniuerso cerebro, & quæ illi seruiunt partibus, an potius in aliqua eiusdem portione somnus ponendus sit: idq; præsertim quòd Galenus varius in hac re esse videatur. Etenim tertio libro de locis affectis vbi de soporosis affectibus agit, ita scribit. Different soporosi affectus non solum mistionis varietate, aut intentione, uel remissione, sed et quòd ventriculi cerebri interdũ afficiuntur intemperaturis, interdum vniuersa illius uasa, interdum humiditas, quæ per corpus cerebri dispersa est. Cõtingit et inquit ipsummet corpus cerebri intemperatum reddi. Præterea in Caro anteriores cerebri partes magis pati quàm posteriores, in Apoplexia verò anteriores, & posteriores pariter affici: & carum et compressis cerebri ventriculis, maxime medio gigni tradit. Vbi uerò naturalis somnus consistat & quarum partium affectione, nõ docet, hoc solo contentus, quòd dicitur in